

MUGUR ISĂRESCU
Guvernator

Nr. G/22/26.01.2022

Domnului CIPRIAN BUCUR
Secretar General
Senatul României

Domnule Secretar General,

Ca răspuns la scrisoarea dumneavoastră nr. 6320/21.12.2021, cu privire la avizarea propunerilor legislative pentru modificarea și completarea **Legii nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin și a Legii nr. 59/1934 asupra cecului** (în continuare Legea 58/1934 și Legea 59/1934), raportat la contextul actual de digitalizare a serviciilor financiare și apariția noilor tehnologii în domeniul plăților, vă comunicăm că susținem cele două propuneri legislative și apreciem că acestea pot aduce beneficii reale în utilizarea instrumentelor de plată de debit.

Din analiza propunerilor de modificare în discuție a rezultat necesitatea modificării/clarificării unor aspecte, context în care vă transmitem, în continuare, observațiile și propunerile noastre.

I. Observații referitoare la conținutul propunerilor actelor normative *3577/2021*

A. Observații generale privind ambele propuneri legislative (Legea 58/1934 și Legea 59/1934) *B 578/2021*

1. Considerăm că înlocuirea, pe tot cuprinsul actelor normative, a termenului „a stipula” cu termenul „a menționa” nu este corectă, întrucât titlurile de credit de tipul cambiei, biletului la ordin și cecului conțin clauze cu valoare juridică, iar termenul „a menționa” nu exprimă o obligație potrivit terminologiei specifice în domeniul juridic;
2. Considerăm că nu este oportună eliminarea prevederilor de la Art. 8 din Legea 58/1934 și respectiv Art. 11 din Legea 59/1934. Reglementarea exclusiv a semnăturii

Banca Națională a României, în calitate de operator de date cu caracter personal, prelucrează datele cu caracter personal în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare aplicabile și ale Regulamentului (UE) 679/2016. Mai multe informații cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către Banca Națională a României puteți afla accesând pagina web www.bnr.ro/Date-cu-caracter-personal-17892.aspx.

- trăgătorului (Art. 1 pct. (8) din Legea 58/1934, respectiv la art. 1 pct. (6) din Legea 59/1934) și a semnăturii acceptantului (Art. 1 pct. (9) din Legea 58/1934) este insuficientă, având în vedere faptul că acestea nu sunt singurele persoane care se pot obliga prin aceste titluri de credit. Astfel, giranții ar putea să înscrie pe titlu doar semnătura olografă, fără a fi identificați cu numele/denumirea;
3. Apreciem că nu se justifică introducerea alin. (2) în cadrul Art. 41 din Legea 58/1934, respectiv completarea Art. 32 din Legea 59/1934, întrucât prezentarea instrumentelor la instituția de credit trasă reprezintă în sine o prezentare la plată și nu e necesară o echivalare în acest sens; de altfel, reglementarea instituției juridice a prezentării la plată este realizată la art. 46¹ din Legea 58/1934 și respectiv 32¹ din Legea 59/1934;
 4. Apreciem că este necesară eliminarea tezei a IV-a de la Art. 46⁴ din Legea 58/1934 întrucât situația prezentată este deja reglementată. Astfel, cambia prezentată la încasare electronic la instituția de credit a beneficiarului/posesorului se prezintă la plată tot prin trunchiere. Prezentarea la plată prin trunchiere este reglementată potrivit Art. 46¹. Similar, propunem modificarea Art. 32⁴ din Legea 59/1934 prin eliminarea alin. (4);
 5. Apreciem necesară introducerea sintagmei „*în termenul de prezentare*” atât la Art. 45 din Legea 58/1934, cât și la Art. 37 din Legea 59/1934, după cum urmează: „(...) *plătibile în lei, în termenul de prezentare se va face (...)*” pentru a evidenția că această teză reglementează plata cambiilor emise în valute și plătibile în lei, în termenul de prezentare; după termenul de prezentare, plata se face în conformitate cu teza II din acest articol;
 6. La Art. 103¹ din Legea 58/1934 și respectiv Art. 79 din Legea 59/1934 propunem completarea acestora după cum urmează „*poate solicita retragerea din circuitul bancar (...) înainte de momentul irevocabilității stabilit în conformitate cu prevederile Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare*”;
 7. Propunem alinierea prevederilor Art. 83 din Legea 58/1934 cu cele din Legea 59/1934, astfel învederăm că Art. 64 și Art. 65 din Legea 59/1934 au fost propuse spre abrogare;
 8. Având în vedere eliminarea unor articole din cuprinsul celor două acte normative, considerăm că este necesară renumerotarea articolelor care urmează, precum și revizuirea trimiterilor la acestea.

B. Observații pe marginea propunerii legislative aferente Legii 58/1934

1. În cazul Art. 1, pct. 11 și art. 104 pct.10, apreciem necesară analizarea oportunității eliminării „codului contului posesorului” din categoria elementelor obligatorii ale unei

cambii. Astfel, în cazul în care contul posesorului ar fi introdus de către trăgător/emitent la momentul emiterii cambiei, având în vedere existența acestui cod printre elementele obligatorii, instrumentul nu ar mai putea circula prin girare. Beneficiarul inițial al instrumentului al cărui cont ar fi cel înscris în instrument poate fi o persoană diferită de posesorul care a dobândit instrumentul prin girare, iar contul în care se va încasa suma înscrisă în instrument nu va coincide cu contul înscris în instrument. Apreciem că acest fapt ar putea crea confuzie în rândul utilizatorilor;

2. Art. 1 coroborat cu Art. 2 – apreciem necesară stipularea locului plății ca element obligatoriu al instrumentului pentru a se asigura aplicabilitatea articolelor Art. 42, dar și ale art. 25, 30, 45, 75 și 79. Observația este aplicabilă și pentru Art. 105. Astfel, nereglementarea locului plății ca mențiune obligatorie determină inaplicabilitatea Art. 42, dar și Art. 30, 45 și 79;
3. Art. 49 - nu este clar de ce refuzul la plată în cazul cambiei este reglementat diferit de refuzul la plată al cecului;
4. Art. 58 alin. (3) - propunem păstrarea formulării inițiale, potrivit căreia „posesorul este decăzut din dreptul său de regres”, deoarece decăderea din drepturi este consacrată ca sintagmă juridică;
5. Art. 58 alin. (3) - nu este clar motivul pentru care s-a modificat sensul reglementării prin înlocuirea expresiei „Cât și” cu termenul „sau”;
6. Art. 66 – apreciem că legea ar trebui să fie clară în sensul identificării „altor autorități competente”. Protestul este făcut de către persoane fizice care ar trebui să știe cui se adresează pentru formularea lui;
7. Art. 67 - propunem eliminarea sintagmei „ori pe un adaos al acestora”, ca urmare a modificărilor realizate la Art. 34 și Art. 73, precum și a eliminării termenului „adaos” care ar putea fi adăugat titlului;
8. Art. 67 - învederăm faptul că, în măsura în care se vor elimina articolele referitoare la pluralitatea exemplarelor pentru alinierea cu prevederile corespunzătoare din Legea 59/1934, este necesară eliminarea sintagmei „sau pe unul dintre exemplare”;
9. Art. 73 – propunem eliminarea termenului „adaos” pentru alinierea prevederilor cu Art. 34 și Art. 67 în cadrul cărora a fost propusă eliminarea acestuia;
10. Art. 83 și următoarele din Secțiunea 1 a Capitolului 10 reglementează pluralitatea exemplarelor. Considerăm necesară corelarea prevederilor referitoare la pluralitatea exemplarelor, în condițiile în care din Legea 59/1934 au fost eliminate toate prevederile

referitoare la pluralitatea exemplarelor, iar în Legea 58/1934 au fost eliminate doar referirile la copii;

11. Art. 106 – considerăm necesară actualizarea articolului corespunzător completărilor și modificărilor propuse prin proiectul de act normativ, după cum urmează:

- referitor la „plata” - completare cu prevederile Art. 46¹, 46², 46³, 46⁴, 46⁵;
- referitor la „copii” – rectificare ca urmare a propunerii de abrogare a dispozițiilor art. 86.

De asemenea, considerăm necesar a se analiza și aplicabilitatea Art. 103³ (nou introdus) în ceea ce privește la biletul la ordin.

C. Observații pe marginea propunerii legislative aferente Legii 59/1934

1. Art. 1 coroborat cu Art. 2 - apreciem necesară stipularea locului plății ca element obligatoriu pentru a se asigura aplicabilitatea articolelor art. 30, 37 și 67;
2. Art. 32¹ - considerăm necesară transformarea ultimelor trei teze în alineate. Deși acestea nu se modifică, apreciem necesară respectarea numerotării alineatelor, în sensul în care alin. (6), (7) și (8) lipsesc;
3. Art. 32³ alin. (2) - apreciem necesară clarificarea textului prin înlocuirea termenului „acesta” cu sintagma „cecul în original”;
4. Art. 32³ alin. (4) - propunem înlocuirea termenului „va putea prezenta” cu „va prezenta”, pentru că, în măsura în care posesorul decide exercitarea dreptului de protest/regres, acesta este obligat să prezinte băncii sale cecul în original;
5. Art. 32⁴ alin. (2) - propunem înlocuirea sintagmei „standardelor de securitate stabilite de Banca Națională a României, prin reglementări emise în aplicarea prezentei legi” cu sintagma „standardelor de securitate internaționale sau europene”;
6. Art. 32⁴ - propunem eliminarea referirii la momentul prezentării la plată întrucât acest moment nu poate fi reglementat în două moduri. Momentul prezentării la plată este prevăzut la art. 32¹. Ca urmare, propunem eliminarea alin. (4) al acestui articol;
7. Art. 43 alin. (2) - propunem menținerea tezei 2 întrucât apreciem că debitorul, adică trăgătorul instrumentului nu poate fi obligat să păstreze disponibilul în cont o perioadă nelimitată. De altfel, considerăm că prevederea actuală a acestui articol ar putea fi menținută în întregime, întrucât asigură o mai mare claritate a reglementării;
8. Art. 60 - considerăm că este necesar să se reglementeze locul unde trebuie să se dreseze protestul, care este o instituție juridică specifică acestei legi. În acest sens, după alin. (4)

propunem adăugarea alin. (5), care prevede că protestul se întocmește la orice judecătorie.

II. Îndreptarea unor erori materiale

A. Referitor la Legea 58/1934 considerăm necesare următoarele:

1. Art. 10 – corectarea sintagmei „mandatul oriîmputemicirea” prin înlocuirea cu ”mandatul ori împuternicirea”;
2. Art. 20 – completarea textului cu mențiunea „decurg”, după cum urmează: „posesorul poate să exercite toate drepturile ce decurg din cambie, dar nu o poate gira decât cu titlu de procură”;
3. Art. 41 alin. (2) – numerotarea noului alineat trebuie să fie (3), în loc de (2);
4. Art. 46³ alin. (3) și, respectiv Art. 49 alin. (21) pct. 1- corectarea trimiterii la prevederile alin. (3), întrucât alineatul 3 reglementează ipoteza în discuție. Astfel, este necesară înlocuirea sintagmei „potrivit alin.3” cu sintagma „potrivit alin.2” ;
5. Art. 105¹ – îndreptarea erorii materiale, respectiv trimiterea la prevederile Art. 45⁶ întrucât acest articol prevede obligații ale instituției de credit și nu este relevant pentru condițiile în care se realizează prezentarea la plată prin trunchiere;

B. Referitor la Legea 59/1934 considerăm necesare următoarele:

1. pct. 3 prin care se introduce alin.(2) la art.1 - corectarea după cum urmează: “(...) *a cecului original*” cu „*a cecului original*”;
2. pct. 36 reglementează modificări ale art. 32², în sensul introducerii după alin. (1) a unui pct. (i). În același timp pct. 37 vizează același articol, alineat și pct. (i), anterior menționate, însă se propune un cuprins diferit. Apreciem că propunerile de la pct. 36 și pct. 37 sunt neclare și trebuie reformulate. De asemenea referirea de la pct. 37 la “*art. 35 din prezenta lege*” este eronată, pct. 35 din propunerea legislativă având în vedere introducerea alin. (9) la art. 32¹.
3. la pct. 42 alin. 4 nou introdus - ar trebui să facă trimitere la prevederile art. 32³ și nu la cele ale art. 32²;
4. pct. 43, prin care se menționează completarea legii cu art.32⁵ - trebuie fie modificat, fie completat cu dispozițiile noului articol;
5. la pct. 49 prin care se modifică prevederile art. 43 alin. (1) pct. 2 - este eronată referirea la art.32³ alin. (3) lit. b). Referirea corectă vizează prevederile art.32³ alin. (2) lit. b).

În ceea ce privește aspectele privind procedura parlamentară referitoare la adoptarea de noi reglementări în materia plăților și instrumentelor de plată, dorim să atragem atenția cu privire la faptul că, în opinia Băncii Naționale a României, este necesară consultarea Băncii Centrale Europene cu privire la proiectul celor două legi, astfel cum se precizează la a doua și a cincea liniuță din *Decizia Consiliului privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare (98/415/CE)*. Totodată, menționăm că, potrivit precizărilor de la pct. 3.3.1. din *Ghidul pentru consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare*, „avizele BCE cu privire la chestiuni monetare și mijloace de plată includ proiecte de reglementare referitoare la o gamă largă de materii, de exemplu măsuri în legătură cu introducerea monedei euro (redenominizarea monedei naționale, redenominizarea datoriei publice și private, dubla afișare a prețurilor, regulile de rotunjire, înlocuirea ratelor naționale de referință etc.), mijloacele legale de plată, monedele comemorative, dreptul de proprietate intelectuală asupra bancnotelor și monedelor metalice, prevenirea contrafacerii, valorile nominale, specificațiile tehnice, reciclarea, verificarea autenticității și a calității bancnotelor și monedelor metalice, limitările plăților în numerar și emiterea de monedă electronică”.

Mai mult, subliniem faptul că BCE a emis anterior Opinia (CON/2008/7) cu privire la solicitarea Băncii Naționale a României cu privire la două proiecte de ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin și a Legii nr. 59/1934 asupra cecului (Anexa nr.5), în care a precizat că este de competența sa emiterea unui astfel de opinii.

Cu deosebită considerație,

